

**Opinia ornitologiczna i chiropterologiczna z
zaleceniami kompensacji przyrodniczej dla budynku
przy ul. Szpitalnej 48 w Żninie**

Wykonane przez Firmę Milvus – Szymon Wójcik

Żnin, czerwiec 2023 r.

Metodyka badań ptaków

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji ptaków zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 25.05.2023 r. w godz. 18:10 – 19:00, dn. 28.05.2023 r. w godz. 8:00 – 10:00, godz. 20:30 – 21:20, dn. 3.06.2023 r. w godz. 10:40 – 11:30. Dokonano oceny liczebności ptaków zasiedlających budynki tj. kawka *Corvus monedula*, gołąb miejski *Columba livia forma urbana*, szpak *Sturnus vulgaris*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, sikory *Parus sp.*, puszczyk *Falco tinnunculus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* ze szczególnym uwzględnieniem jerzyka *Apus apus* na podstawie:

- gniazdowania ptaków
- aktywności ptaków wokół budynku oraz wlatywania do gniazd w szczelinach ścian
- ilości i wielkości szczelin wlotowych i stanu stropodachu, ścian oraz blachy na ścianie szczytowej
- śladów działalności ptaków (odchody, fragmenty gniazd)

Istotnym kryterium była wiedza autora dotycząca występowania gatunków w innych podobnych badanych przez niego budynkach w sezonie lęgowym. Autor wykorzystał m.in. wiedzę własną zgromadzoną podczas wykonywania „Inwentaryzacji jerzyka w Jaworznie w latach 2008-2010” (dane z ponad 150 budynków) oraz opinii ornitologicznych i chiropterologicznych wykonywanych na potrzeby termomodernizacji (ponad 800 budynków) w latach 2008-2023 w ponad 40 innych miastach. Zgromadzone dane na temat konstrukcji budynków, obecności szczelin i nisz lub ich braku, rodzaju stropodachu etc. są bazą pozwalającą na dobrą ocenę potencjalnego gniazdowania ptaków w sezonie i poza sezonem lęgowym w budowlach różnego rodzaju.

Wnioski

Budynek 2-kondygnacyjny, posiadający płytki stropodach. Gniazdowanie ptaków ma miejsce w narożnikach budynku, pod rynną oraz w ścianach bocznych. Miejsca te oznaczono na zdjęciach.

Gatunki gniazdujące

- szpak *Sturnus vulgaris* – 1 para ptaków. Gniazdowanie w otworze w narożniku pn-zach.

- wróbel *Passer domesticus* – 2 pary ptaków. Gniazdowanie ptaków ma miejsce w narożniku od strony pn-wsch oraz w otworze na ścianie południowej. Łącznie stwierdzono 5 miejsc gniazdowania wróbla, z czego 2 stanowiska były zajęte w momencie kontroli.

- kawka *Corvus monedula* – 1 para ptaków. Gniazdowanie w kominie. Możliwe gniazdowanie we wcześniejszych latach w otworze w stropie na ścianie południowej.

- szpak *Sturnus vulgaris* – 1 para ptaków. Samiec aktywny głosowo w narożniku od strony pn-wsch. Jest to drugi lęgi gatunku, pierwszy mógł mieć miejsce w otworze na ścianie północnej lub południowej.

Metodyka badań nietoperzy

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji nietoperzy zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 28.05.2023 r. w godz. 20:30 – 21:20. Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Wnioski

Warunki atmosferyczne na potrzeby badań nietoperzy, uwzględniając porę roku były dobre (temp. +11 do +16°C, słonecznie, lekki wiatr). Biorąc pod uwagę dane własne autora pochodzące z około 800 budynków, dla których prowadzone były głównie obserwacje ptaków wizualne stwierdzenia nietoperzy podczas kontroli wieczornych występowania jerzyka dotyczyły około 5-10 % budynków. Były to budowle głównie z wielkiej płyty; niewielki odsetek (10-20%) stanowiły również konstrukcje starsze z lat 50-tych o 60-tych. W tego typu konstrukcjach autor kilkakrotnie stwierdzał obecność nietoperzy tj. nocek duży, czy borowiec wielki. Podczas kontroli wieczornej i nocnej nie odnotowano nietoperzy wylatujących z budynku (obserwacje wizualne i kontrola z detektorem Anabat SD2).

Metody kompensacji dla nietoperzy

Nie zalecono.

Metody kompensacji dla ptaków

Zalecono wywieszenie:

- 4 budek dla wróbla *Passer domesticus* na dowolnych drzewach liściastych wokół budynku otworem wlotowym w kierunku północnym, na wysokości min. 3 metrów. Odległość między budkami min. 15 metrów.
- 1 budki dla szpaka *Sturnus vulgaris* na dowolnym drzewie liściastym wokół budynku otworem wlotowym w kierunku północnym, na wysokości min. 3 metrów.
- 1 budki dla kawki *Corvus monedula* na północnej ścianie komina.

Harmonogram prac ociepleniowych

Należy zastosować się do następujących zaleceń:

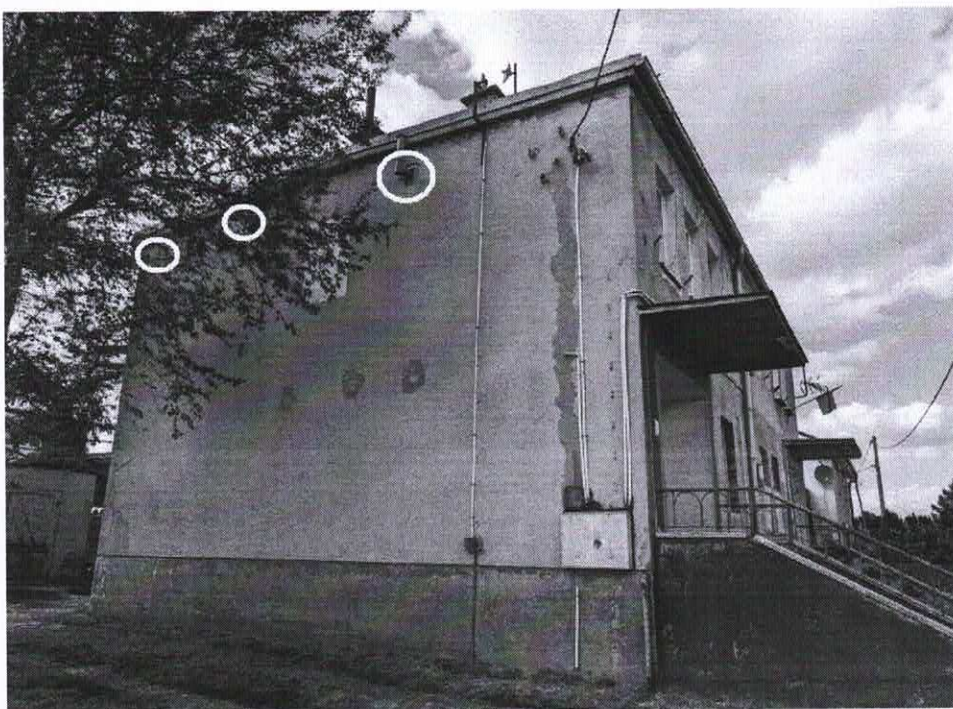
Przed rozpoczęciem prac remontowych należy po zakończeniu sezonu lęgowego ptaków gniazdujących w niniejszym budynku (umownie od 15 sierpnia do 28 lutego) zamknąć otwory i szczeliny oznaczone na zdjęciach. Poza miejscami gniazdowania ptaków można obecnie prowadzić prace remontowe/ociepleniowe.

Jeśli prace remontowe miałyby być prowadzone w kolejnym roku i podczas rozpoczęcia prac ociepleniowych w sezonie lęgowym (od 1 marca do umownie 15 sierpnia) zostanie stwierdzone gniazdowanie ptaków należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu min. 2 metrów od miejsca gniazdowania do momentu opuszczenia gniazda przez pisklęta. Podobne zalecenia obowiązują również, gdyby prace prowadzone były w latach późniejszych.

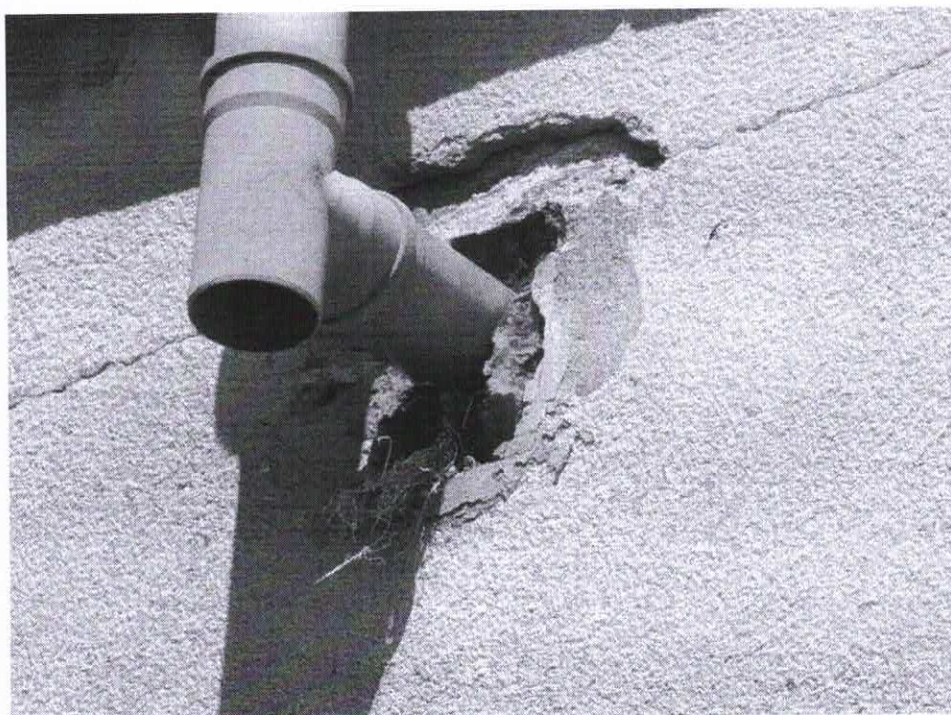
Zalecenia w przypadku nietoperzy są podobne jak podane dla ptaków. Jeśli w trakcie rozpoczęcia prac zostanie stwierdzona obecności nietoperzy w budynku należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu 2 metrów od wlotu do końca sezonu rozrodczego (umownie do końca lipca). W sierpniu jednak należy sprawdzić, czy nietoperze nie przebywają jeszcze w budynku, gdyż może to mieć miejsce do października. Nietoperze mogą również zasiedlić budynek po sezonie rozrodczym przebywając w nim do jesieni.

Dokumentacja fotograficzna

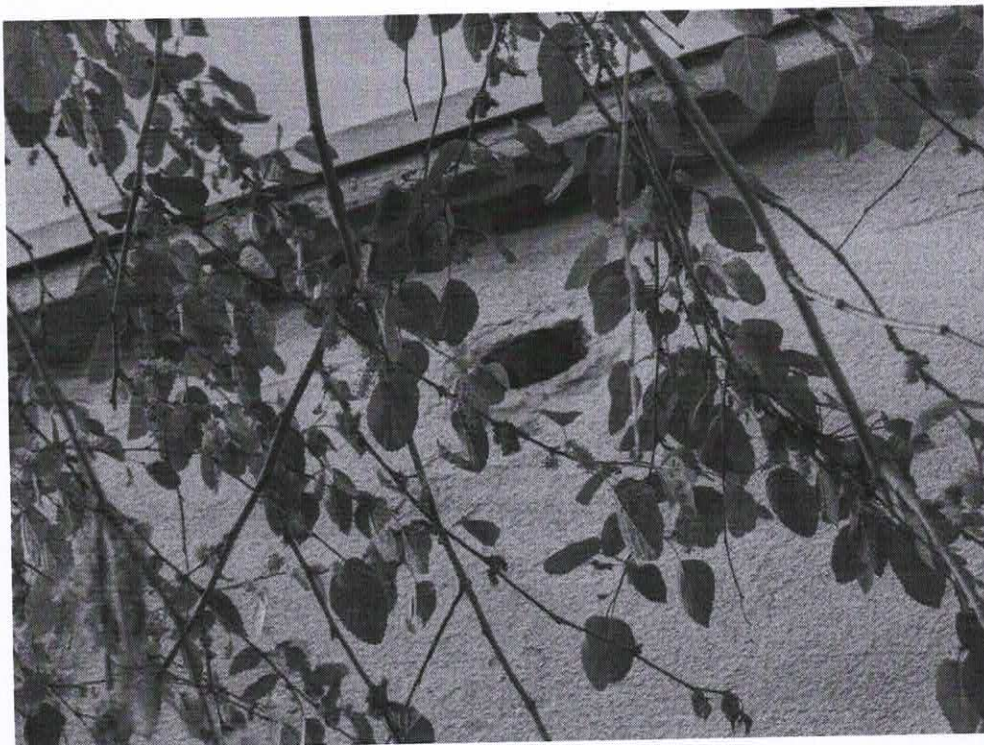

Fot.1. Widok budynku od strony południowej, oznaczono otwory które są miejscem gniazdowania wróbla, potencjalnie kawki (środkowy otwór) i szpaka (aut. Szymon Wójcik).

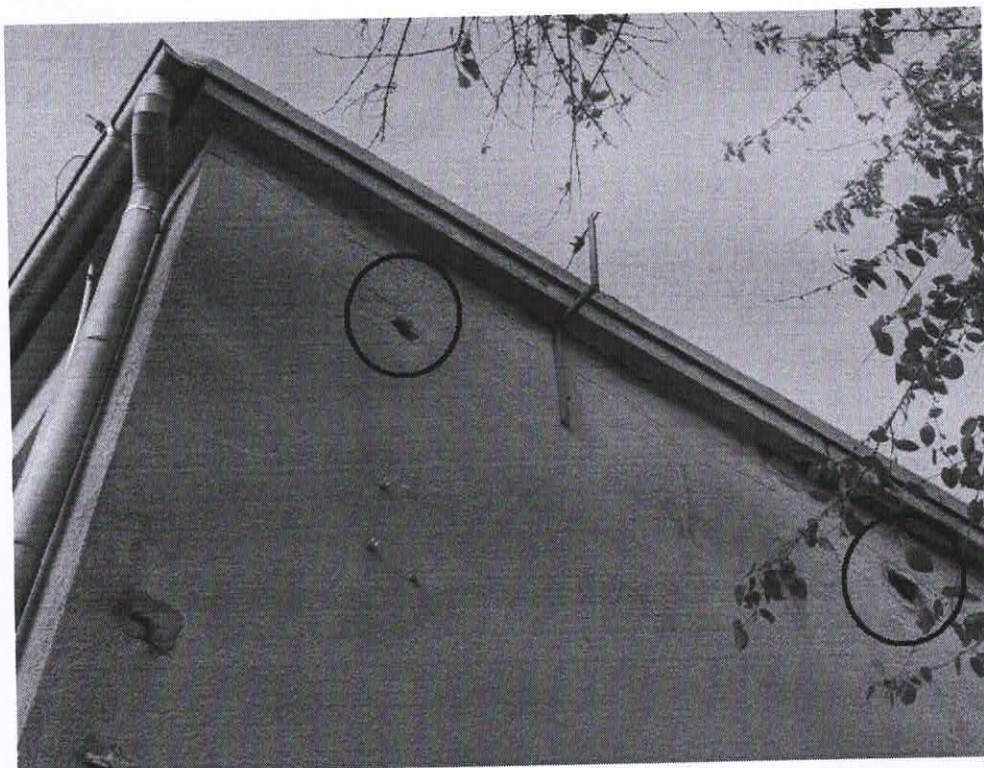

Fot.2. Gniazdo wróbla w zbliżeniu (aut. Szymon Wójcik).

Fot.3. Potencjalne miejsce gniazdowania kawki (aut. Szymon Wójcik).

Fot.4. Potencjalne miejsce gniazdowania szpaka (aut. Szymon Wójcik).

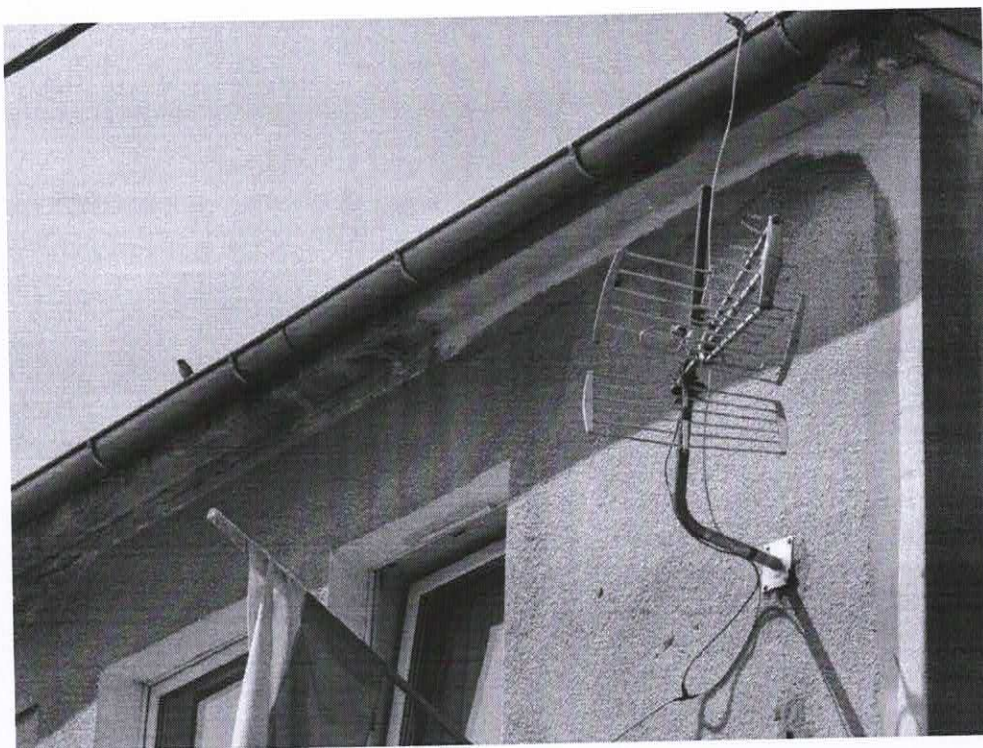

Fot.5. Widok od wschodu (aut. Szymon Wójcik).

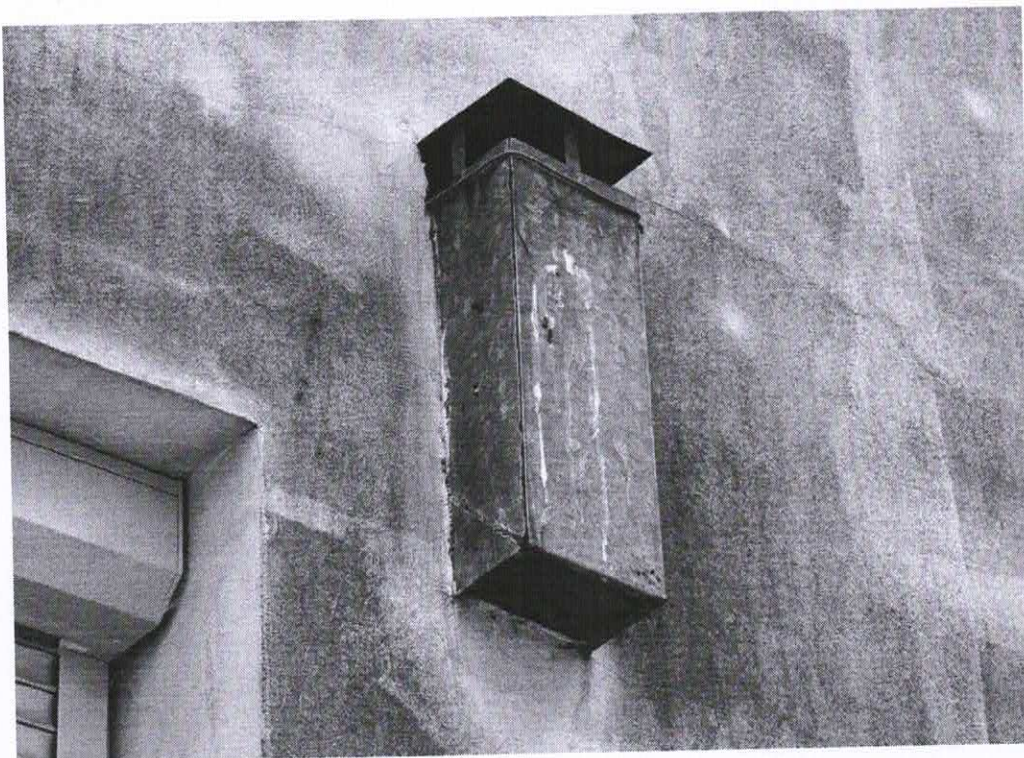

Fot.6. Ściana północna; oznaczono miejsca gniazdowania wróbla i szpaka (okrąg ze strzałką).
Okrąg przy szczycie ściany – wróble gniazdujące podczas kontroli (aut. Szymon Wójcik).

Fot.7. Samiec wróbla na krawędzi rynny od wschodu (aut. Szymon Wójcik).

Fot.8. Może być to miejsce gniazdowania wróbla ze względu na odchody na krawędzi. Trudno jednak określić, czy ptaki faktycznie gniazdowały w wentylatorze, czy tylko regularnie przesiadywały na krawędzi (aut. Szymon Wójcik).

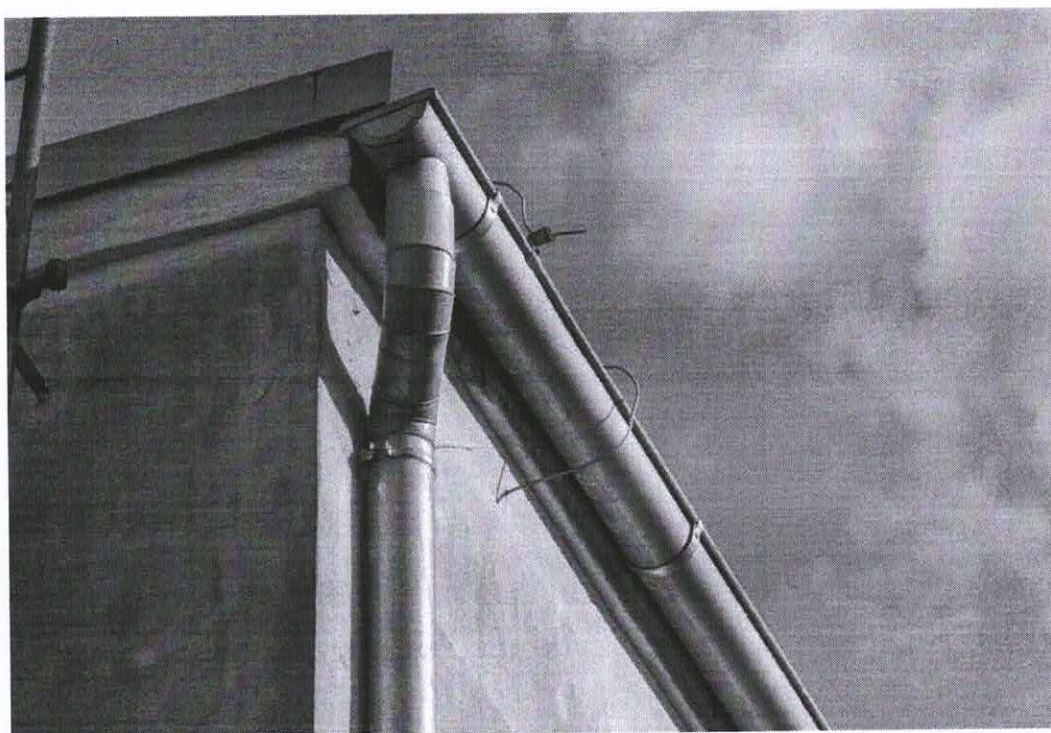

Fot. 9. Miejsce gniazdowania szpaka (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 10. Widok od pn-zach; okręgiem oznaczono ślady odchodów wróbla – miejsce gniazdowania we wcześniejszych sezonach (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 11. Miejsce gniazdowania wróbla w zbliżeniu (aut. Szymon Wójcik).

Fot. 12. Ściana zachodnia (aut. Szymon Wójcik).

Firma Milvus – Szymon Wójcik

Nawsie Kołaczyckie 29

38-213 Kołaczyce

NIP: 685 214 56 66

www.opinieornitologiczne.katowice.pl

e-mail: milvus@vp.pl

kom. 609 888 003

Milvus - Szymon Wójcik

Nawsie Kołaczyckie 29

38-213 Kołaczyce

NIP: 685-214-56-66